

Traži ...

CRES LOŠINJ **toci.net**

(/)

Love
Moschino...
164,70 €

Kupite odmah

Cipele Kazar
119,99 €

Kupite odmah

Majica
kapulja
49,50 €

Kupite

Madrac Sweet Dreams Plus
169,50 €

Kupujte odmah

Boxspring krevet Diva
519,35 €

Kupujte odmah

Boxspring krevet Leptir
539,40 €

Kupujte odmah

10 GODINA
CRES LOŠINJ **toci.net**
S VAMA

**OGLASITE VAŠE PONUDE ONDJE
GDJE TO SVI VIDE!**

(/index.php/component/banners/click/197)

"Ovdje znaš sve ljude u svim ulogama"

Walter Salković Nedjelja 12.11.2023.

Tweetaj

Podijeli

Kako se približavamo kraju feljtona, odnosno kako kronološki stižemo sve bliže današnjem vremenu, sugovornici su sve mlađi, ali razlozi zbog kojih su došli na Cres ostaju gotovo nepromijenjeni – to

(/images/novosti/2023-11/nataliatoic-lukavukoviczupan.jpg)

Natalia Toić i Luka Vuković Župan

su najčešće posao i ljubav. Igrom slučaja oba sugovornika iz ovog nastavka su zaposlena u gradskoj upravi koja najčešće traži visokoobrazovane osobe točno određenih zvanja, ali tu među njima sličnost prestaje.

Natalia Toić – s otoka na otok

Natalia Toić, djevojačkog prezimena Ribarić, rodom je sa susjednog otoka Raba i od njezinog Palita do Cresa ima jedva 35 kilometara zračne linije. No, ono što na zemljopisnoj karti izgleda jednostavno i blizu, u stvarnom životu baš i nije tako, pa svaki put kad Natalia želi posjetiti obitelj i prijatelje mora putovati satima, bilo da se odluči za trajektnu vezu Valbiska - Lopar, bilo da putuje automobilom kopnenim putem Jadranskom magistralom za koju kaže da nema ljepše ceste i svaki put kad se približava svom otoku uživa u vožnji s pogledom na Prvić, Grgur i Goli otok.

- Često putujem na otok na kojem sam odrasla, otprilike jednom mjesečno, osim sada kada se beru masline - kaže kroz smijeh. Neke od prijateljica koje su došle iz udaljenijih krajeva mogu puno rjeđe posjećivati obitelj pa je sretna što i toliko može odlaziti u kraj uz kojeg je vežu lijepe uspomene.

- Prvih 15 godina života sam provela na Rabu gdje sam završila osnovnu školu, dok sam srednju ekonomsku u Rijeci jer na Rabu nije bilo velikog izbora za srednjoškolsko obrazovanje, a i većina moje generacije je otišla u Rijeku. Svoje djetinjstvo na Rabu pamtim kao bezbrižno jer smo se po cijele dane igrali na otvorenom, a to je upravo ono što mi se sviđa u malim sredinama kao što je otok. Svi mi iz susjedstva smo se dobro poznavali, zajedno smo se igrali curice i dečki, raznih generacija. Poslije nastave bismo napisali zadaće i odmah izašli van, igrali se bez straha, a roditelji se nisu morali brinuti, kao što se danas većina roditelja

brine. Radili smo kućice na stablu, igrali se Crvene kraljice i sličnih igara, prodavali školjke turistima, sve dok nas mama ne bi pozvala na večeru - opisuje Natalia svoje djetinjstvo.

(/images/novosti/2023-11/natalia-toic.jpg)Prva velika promjena u njezinom životu bilo je preseljenje u Rijeku zbog daljnjeg školovanja, a kao i većina otočana smjestila se u učeničkom domu Podmurvice.

- Promjena mi je bila teška, iako mi je prilagodbu na nove uvjete olakšavalo to što nas je bilo puno s Raba. U domu su, osim s Raba, bila smještena i djeca s Krka, Cresa, Lošinja, Gorskog kotara. Svi smo se zajedno družili u dvorištu doma pa sam tako preko zajedničkih prijatelja vrlo brzo upoznala Deana. U početku je to bila samo dječja simpatija, a kasnije je preraslo u ljubav, i evo danas je on moj muž, najbolji prijatelj i podrška u svemu - prisjeća se Natalia svojih srednjoškolskih dana. Po završetku srednje škole Dean se vratio na Cres i ubrzo se zaposlio kao vozač Autotransa, a Natalia je upisala ekonomski fakultet. Počelo je razdoblje "ljubavi na daljinu".

- Dobro je to funkcioniralo. On je dolazio vikendima u Rijeku, a ja sam, kad smo postali dovoljno "ozbiljni", počela dolaziti na Cres. Zanimljivo je da sam cijelu srednju školu mislila da ćemo na kraju živjeti u Rijeci jer na otoku nema toliko prilika za zaposlenje. No, Dean je uvijek bio vezan uz Cres i nisam znala kako će se to rasplesti. Međutim, kako sam sve češće dolazila na Cres, nešto me je ovdje, osim ljubavi, stalno vraćalo - kaže Natalia. Prvi put je na Cres došla još tijekom srednje škole, naravno zbog Deana, ali još uvijek ne kao njegova cura već kao dio većeg društva. Prirodno se nametnula usporedba "njegovog" Cresa i "njezinog" Raba.

- Rab obožavam i za mene nema ljepšeg otoka. Obitelj i rodni otok mi stvarno puno znače. Ali Cres ima drugačiju dušu, a posebno mi se sviđjelo to što je to mala sredina u kojoj svi sve i svakoga znaju. Na Rabu je slično, ali u manjoj mjeri jer su ljudi više raštrkani po otoku, primjerice do moje kume ima deset minuta vožnje autom, dok na Cresu svi živimo "u centru" i do svakog možeš doći pješice za isto toliko vremena. I ljudi su mi se odmah sviđjeli, odlično su me prihvatili. Ponekad je zeznuto ako negdje ideš i kasniš, a svih poznaješ pa moraš sto puta stati - smije se Natalia, ali kaže da je to čar Cresa.

(/images/novosti/2023-11/natalia-toic2.jpg)- Kad sam završila tri godine faksa, ponuđen mi je posao u Cresu. Razmišljala sam o tome da prihvatim jer sam se bojala hoću li moći opet dobiti posao za dvije godine kad završim magisterij. Razgovarala sam s Deanom i zajedno smo odlučili da je bolje za mene, a kasnije i

za život, da ipak nastavim studij i odbila sam posao. Ispalo je da je odluka bila dobra jer dvije godine kasnije, pri završetku diplomskog studija, javila sam se na natječaj u Otočnoj razvojnoj agenciji i dobila posao. Kako se bližio kraj mom studiju, nekako smo to u razgovorima i planirali jer je Dean već imao posao pa sam se još samo ja morala "snaći", ali na kraju se sve tako brzo dogodilo. U mjesec dana sam saznala za natječaj, javila se i dobila posao, spakirala kofere i došla živjeti na Cres - opisuje Natalia svoju odluku da se definitivno preseli na Cres. Brzo se preselila, a komplikacije su krenule kod planiranja vjenčanja.

- Sve smo prošli, deset godina bili skupa, preživjeli ljubav na daljinu i onda je stigla korona. U proljeće 2018. sam došla živjeti na Cres, sljedeće godine smo se zaručili i počeli planirati vjenčanje koje je trebalo biti u jesen 2020. U tome nas je spriječila korona sa svojim ograničenjima pa su krenule razne peripetije. Tri puta smo odgađali vjenčanje, te smo se konačno vjenčali u lipnju 2021. kad su malo popustile epidemiološke mjere. I dalje smo morali imati ograničeni broj gostiju, trebali smo se testirati, ali više nismo htjeli odgađati - prisjeća se Natalia kako joj je korona poremetila planove za vjenčanje. Nakon što su uplovili u bračne vode sve je opet krenulo mirnijim tijekom. Godinu dana kasnije dobili su prekrasnu Ritu za koju Natalia kaže da je "Rita(m) njihovog života". Ime je dobila po svetoj Riti koja je nju i Deana pratila cijelim putem od zaruka do vjenčanja pa sve tijekom trudnoće.

- Za razliku od velikih gradova u Cresu je sve "na par minuta". Gotovo uopće ne koristim auto, svugdje idemo pješice. U gradovima puno vremena utrošiš na prijevoz do posla i s posla, a mi nakon posla ručamo i imamo cijelo popodne za sebe i Ritu, a jednog dana, kad Rita još malo poraste, moći će samostalno u školu i sve aktivnosti - objašnjava Natalia kako je kvaliteta života bolja na otoku nego u velikim gradovima i idealna za odrastanje djeteta jer pruža veće mogućnosti za samostalnost.

Na pitanje gdje se vidi u budućnosti, točnije, na kojem otoku vjeruje da će provesti život, Natalia odgovara:

- Vjerujem da ćemo tu ostati, iako sam vezana uz svoju obitelj na Rabu, roditelje i stariju sestru. Imam tamo i nećakinje. Najteže mi je svaki put ponovno odlaziti s Raba, pogotovo od kad imamo Ritu jer mi je tužno što moji ne mogu vidjeti kako ona raste. Ali svjesna sam da ovdje stvaram novu, svoju obitelj, i sretni smo ovdje, a na Rab ćemo uvijek bježati vikendima i blagdanima - zaključuje Natalia.

Luka Vuković Župan

Dok je Natalia Toić u gradskoj upravi zaposlena u financijskom odjelu, njezin kolega Luka Vuković Župan voditelj je odsjeka za imovinsko-pravne, opće poslove i

javnu nabavu. Ovaj rođeni Karlovčanin, pravnik po struci, u Cres se doselio prije tri i pol godine, ali na najvećem hrvatskom otoku ljetuje od djetinjstva.

- Na Cres sam došao živjeti stjecajem okolnosti. Bio sam dao otkaz u odvjetničkom uredu u Zagrebu u kojem sam radio i trebao sam odlučiti što ću dalje sa svojim životom. Javljao sam se na razne natječaje, išao na nekoliko razgovora za posao. Došla je korona i svi su natječajni suspendirani. Neko vrijeme nije bilo niti jednog oglasa za pravnika, u cijeloj Hrvatskoj. Moja supruga Sanja je bila na porodiljnom dopustu, ja sam bio bez posla, pa smo odlučili otići na Cres na ljetovanje. Dogodilo se da je jedini natječaj za pravnika na kojeg sam naišao raspisao upravo Grad Cres. Kako sam već bio tu, nisam imao što izgubiti. Upravo mi je Sanja rekla da predam papire i vidim što će biti. Javio sam se na natječaj, a Sanji je jedna prijateljica ponudila posao na pola radnog vremena, ukoliko mene prime u gradsku upravu. Predao sam papire, prošao na natječaju i tako smo ostali. Sve je bilo nekako prirodno - ispričao je Luka kako je došlo do odluke da život u većem gradu zamijene za život na otoku.

Djetinjstvo, sve do studija, proveo je u Karlovcu.

- Djetinjstvo je bilo onakvo kakvo i treba biti, bezbrižno i slobodno, ukoliko ne računamo prvih pet ratnih godina. Iz tog se vremena sjećam nekih isječaka, trčanja, sirena, sjećam se osjećaja straha, ali nemam nekih živih uspomena na te događaje, vjerojatno i zato što smo najgore razdoblje, dok je moj tata bio u ratu, proveli na selu izvan Karlovca, a jedno kraće vrijeme i u Njemačkoj - opisuje Luka svoje najranije djetinjstvo, nakon kojeg je sve bilo kako treba.

- Karlovac je ipak mali grad. Nakon škole smo se igrali vani, najčešće nogomet, a ljeti smo odlazili na kupanje, na sve četiri rijeke. Ali vrlo brzo su moja kupanja u rijekama zamijenjena ljetovanjem na Cresu. Prvi put sam s roditeljima došao na Cres kao šestogodišnjak, kod obitelji Šćedrov, prijatelja iz Karlovca koji su tu imali vikendicu. Bili smo njihovi gosti i mojim starcima se na Cresu jako dopalo. Zanimljivo je da se i Jelena Šćedrov kasnije doselila u Cres. Tata je taman naslijedio jedan mali stančić u Karlovcu i novac zarađen njegovom prodajom odlučio je uložiti u kupovinu vikendice u Cresu. Upravo se prodavala najmanja kuća u najmanjoj ulici u Cresu, u Klančiću rov. Moja mama je često prepričavala moju reakciju kad smo došli vidjeti tu kućicu - uzviknuo sam "Ajme kako je ovo malo", a prodavač je komentirao "Fino ste ga istrenirali da ruši cijenu". Tako smo kupili taj Klančić rov, malu kućicu od 40 kvadrata na tri etaže. Među prvim uspomena na tu kućicu mi je pad niz stepenice s prvog kata u konobu - smije se Luka koji je nakon toga svako ljeto provodio na Cresu.

(/images/novosti/2023-11/lukavukoviczupan2.jpg)- Tu sam stekao puno prijatelja i

dan-danas ih imam, što domaćih, što vikendaša. Bilo je to dugo godina jedno veliko društvo, družili smo se, odlazili na kupanje, kasnije kartali... Uvijek sam se veselio doći na Cres jer mi je to bio pojam slobode. Ovdje sam satima zujao po vani, bauljao po klančićima, po cijele dane bio na kupanju. Na Cresu je bila totalna sloboda. Nije ni u Karlovcu bila nesloboda, naravno, ali tamo sam imao obavezu ići u školu, dok na Cresu toga nije bilo - kaže Luka i dodaje da mu na Cresu nikad ništa nije nedostajalo.

- Mi smo bili generacija prije interneta, a u kući na Cresu nismo imali ni televizor. Doista mi ništa nije falilo. Sličan osjećaj slobode imao sam u Cresu i u Karlovcu, samo je u Cresu sve bilo intenzivnije jer je po ljeti gungula, više je ljudi na okupu. Na Cresu je bilo bolje jer je sve bilo jednostavnije. Ovdje kad izađeš iz kuće si točno tamo gdje trebaš biti, kao da si u razglednici - prepričava Luka svoje dojmove iz Cresa u vrijeme dok je bio mlađi, ali puno toga se nije promijenilo ni danas.

- Vjerujem da je drugačije doseliti se na Cres kad imaš 20 godina i samac si, ili kad si 30-godišnji roditelj. Tektonske su razlike u tome što ti je potrebno da bi bio zadovoljan. Ali za roditelje male djece mislim da nema boljeg mjesta za život od Cresa. Moj sin sada ima tek četiri godine i već se vrlo slobodno i suvereno kreće klančićima, a i mlađa sestra ga se trudi pratiti - kaže Luka koji je sa suprugom Sanjom, nakon Lava koji se rodio u Karlovcu, u Cresu dobio i kćer Ladu. Upravo je zbog njih, smatra, život na Cresu najljepši.

- Uvijek naglašavam jednu veliku razliku između većeg grada i Cresa. Prije nego što sam se doselio prelazio sam 40 tisuća kilometara godišnje autom, a sad ga palim da mu ne "rikne" akumulator. Dok sam živio u Karlovcu i radio u Zagrebu, moj radni dan je započinjao u 7 ujutro i završavao u 7 navečer. Radni dan je bio prilično hektičan jer osim što putuješ s posla i na posao, moraš tri-četiri sastanka autom odraditi, moraš parkirati u Zagrebu, parkirati u Karlovcu, u Rovinju, Slavanskom Brodu ili gdje već ideš na ročišta. To su kilometri i kilometri koje sam provodio sam sa sobom u autu. Tamo sam se samo nadao da će konobarica biti dovoljno brza da u vrijeme pauze stignem pojesti ručak u normalnom ritmu, a ovdje stignem otići u dućan, stići doma na ručak i vratiti se u ured na vrijeme. A nakon posla, i to pet minuta nakon završetka radnog vremena, pokupim klince u vrtiću, a ne moram se još sat vremena voziti do vrtića. To je ogromna prednost ovog malog grada - pripovijeda Luka, a njegovi kolege i svi koji stanuju u blizini njegovog radnog mjesta, svakog jutra čuju kako ga Lav zove pod prozorom njegovog ureda kad ga mama vodi u vrtić. Toga u velikom gradu ne bi bilo. Jedini izazov života na otoku koji Luki pada na pamet je to što treba malo više vremena i planiranja za odlazak s otoka, logistički je to nešto složenije, ali ne vidi

to kao poseban problem. No, ozbiljan problem može biti zdravstvena zaštita jer, "dok si zdrav nema boljeg mjesta za život, ali kad ti zatreba liječnik onda ima i boljih mjesta", kaže.

- Nekad mi prijatelji znaju reći "Kaj ti tamo radi preko zime", a ja im odgovorim da rade tri restorana i sedam-osam birtija. "A joj kak' je to malo", odgovaraju prijatelji. Na to ih pitam zar oni idu u više birtija? Ni kad sam živio u Zagrebu gdje je izbor ogroman nisam odlazio u više ugostiteljskih objekata, u isti broj birtija sam išao u Zagrebu, u Karlovcu i u Cresu. Svi spominju i kino ili kazalište, ali ne bih rekao da je to realan problem, naročito kad dobiješ klince pa svaki slobodan trenutak želiš provoditi s njima, a ovdje to možeš činiti na svježem zraku, kaže Luka i obrazlaže još jednu stvar koje u maloj sredini nema i na koju se moraš priviknuti.

(/images/novosti/2023-11/lukavukoviczupan.jpg)- Mladima je problem nedostatak novoga, privatnosti i anonimnosti. Zbog toga svi mladi odlaze iz svojih gradova i svaki grad mladoj osobi postane premalen. Cres je objektivno premali, ali meni je i Karlovac bio premali, a i Zagreb ponekad, kad sam bio mlad. Taj nedostatak privatnosti je nešto na što se treba priviknuti. Karlovac je mali grad, ali u njemu možeš susresti ljude koje nikad nisi vidio. Ovdje toga nema. Moja žena je to dobro definirala: "Ovdje znaš sve ljude u svim ulogama". U većem gradu znaš kolegu s posla, znaš susjeda, prijatelja, poznanika, znaš nekoga jer šecete psa u isto vrijeme, znaš druge roditelje iz vrtića. A ovdje su svi ti ljudi jedna osoba. Ovdje ih vidiš u svim ulogama. To je nešto što treba prihvatiti i na to se treba naviknuti osoba koja dođe iz većeg grada gdje ima anonimnosti. U velikom gradu osjećaš nepravdu, dobrotu, pohlepu, a ovdje svi ti osjećaji, ili ljudske karakteristike, imaju ime i prezime. Jer se sve zna. Dobrota ima ime i prezime, poštenje ima ime i prezime, pohlepa ima ime i prezime, primitivizam ima ime i prezime, sve je poznato. Nema anonimnosti - objašnjava Luka koji se na sve to priviknuo s vremenom, a kasnije je sa suprugom Sanjom sve te razlike ponovno percipirao i u razgovorima s njom ponovno prošao. Svjestan nedostataka i prednosti života u Cresu, ipak se i u budućnosti vidi na otoku.

- Cres sam uvijek smatrao svojim drugim domom, a sada prvim. Tu se vidi i Sanja, vidim i svoju djecu tu. Mislim da kroz djecu i njihovu radost najbolje vidiš gdje se dobro osjećaš i gdje je dom, a to je za mene samo Cres - zaključuje Luka.

Članak je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.

Tweetaj

Podijeli

0 komentar

Sortiranje prema

Najstariji

Komentirajte...

[Facebookov dodatak za komentare](#)

Tople zimske papuče COZ

Soldius

[Kupite](#)

(/index.php/component/banners/click/107)

Servisne informacije

11 / 24
2023

Bez vode, 27. 11. 2023.

(/index.php/obavijesti/16876-bez-vode-27-11-2023)

11 / 23
2023

Bez struje, 24. 11. 2023.

(/index.php/obavijesti/16869-bez-struje-24-11-2023)

Brodsko linija Ilovik - Mrtvaška

(/index.php/obavijesti/350-brodsko-linija-ilovik-mrtvaska)

Katamaran M. Lošinj - Cres - Rijeka

(/index.php/obavijesti/102-katamaran-m-losinj-cres-rijeka)

Trajekti Merag-Valbiska, Porozina-Brestova

(/index.php/obavijesti/84-trajekti)

Brod M. Lošinj - Unije - Susak

(/index.php/obavijesti/101-brodsko-linija-m-losinj-unije-susak)

Najčitanije

[Na Lošinju odstrijeljen čagalj \(/index.php/u-razno/16858-na-losinju-odstrijeljen-cagalj\)](/index.php/u-razno/16858-na-losinju-odstrijeljen-cagalj)

[Automobilom u autobus \(/index.php/u-razno/crna-kronika/16859-automobilom-u-autobus\)](/index.php/u-razno/crna-kronika/16859-automobilom-u-autobus)

["Ovdje znaš sve ljude u svim ulogama" \(/index.php/revija/16822-ovdje-znas-sve-ljude-u-svim-ulogama\)](/index.php/revija/16822-ovdje-znas-sve-ljude-u-svim-ulogama)

[Fešta u Ustrinama \(/index.php/u-razno/16823-festa-u-ustrinama\)](/index.php/u-razno/16823-festa-u-ustrinama)

[Grade novi mul od 107 metara \(/index.php/u-razno/16834-grade-novi-mul-od-107-metara\)](/index.php/u-razno/16834-grade-novi-mul-od-107-metara)

[Ovdje ne trebaš brinuti o javnom prijevozu ili automobilu \(/index.php/revija/16886-ovdje-ne-trebas-brinuti-o-javnom-prijevozu-ili-automobilu\)](/index.php/revija/16886-ovdje-ne-trebas-brinuti-o-javnom-prijevozu-ili-automobilu)

Najnovije

11 / 26 2023	Najviše glasova kolumbijskom autoru	(/index.php/u-kulturi/16889-najvise-glasova-kolumbijskom-autoru)
11 / 26 2023	Poraz i od druge momčadi "Dinama"; i dalje bez boda	(/index.php/sportski/16888-poraz-i-od-druge-momcadi-dinama-i-dalje-bez-boda)
11 / 26 2023	Bod ih dijeli od vodećih	(/index.php/sportski/16887-bod-ih-dijeli-od-vodecih)
11 / 26 2023	Ovdje ne trebaš brinuti o javnom prijevozu ili automobilu	(/index.php/revija/16886-ovdje-ne-trebas-brinuti-o-javnom-prijevozu-ili-automobilu)
11 / 26 2023	Na zimski san kao peti	(/index.php/sportski/nogomet/16885-na-zimski-san-kao-peti)
11 / 26 2023	Treća pobjeda mlađih kadetkinja u nizu	(/index.php/sportski/16884-treca-pobjeda-mladih-kadetkinja-u-nizu)
11 / 25 2023	Protiv "Rijeke" pobjeda od tri gola razlike	(/index.php/sportski/nogomet/16883-protiv-rijeke-pobjeda-od-tri-gola-razlike)

Na današnji dan:

27.11.1820.

U Cresu rođen Giovanni Moise, opat, svećenik, filolog

OTOCI.NET ([HTTP://WWW.OTOCI.NET/](http://www.otoci.net/))

[Kontakti \(/index.php/kontakti\)](/index.php/kontakti)

[Uvjeti korištenja \(/index.php/koristenje\)](/index.php/koristenje)

[Oglašavanje \(/index.php/oglasavanje\)](/index.php/oglasavanje)

[Impressum \(/index.php/impressum\)](/index.php/impressum)